

BOUWEN MET BAKSTEEN

**BAKSTEEN
ALS SPEELVELD**

Baksteen als speelveld	1
Showroom en kantoren voor een steenbakkerij	
<i>UAU collectiv en Architectengroep PSK</i>	2
ZAVO ZAventem Vrij Onderwijs	
OSK-AR	4
Gebouw met zes sociale woningen in Tielt	
WES	6
School Merlijn in Tongeren	
LOW architecten	8
Binnenlandse architectuur	10
Verzekeringkantoor en appartement in Alveringem	
<i>SILO architectuuratelier</i>	
Buitenlandse architectuur	12
Multifunctionele accommodatie (MFA) 'De Cammeleur' in Dongen (Nederland)	
<i>KdV architectuur</i>	
Techniek	14
Technische en normatieve actualiteit in 2019	
Belgische dakpan- en baksteenfabrikanten	

BOUWEN MET BAKSTEEN is het driemaandelijks tijdschrift van de Belgische Baksteenfederatie. Voor meer informatie, aarzel niet ons te contacteren.

ABONNEMENT Catherine Bral
REDACTIE Laurie Dufourni
VERANTWOORDELIJKE UITGEVER Kristin Aerts
www.baksteen.be • info@baksteen.be
ADRES Kartuizersstraat 19 bus 19 • 1000 Brussel
TEL. 02 511 25 81
REALISATIE L.capitan

INDIEN NOG NIET GEBEURD, BEZORG ONS UW EMAIL-ADRES OM DE DIGITALE VERSIE VAN BOUWEN MET BAKSTEEN TE ONTVANGEN.

Volg ons op sociale media:

www.facebook.com/baksteenbrique

www.instagram.com/baksteenbrique

www.pinterest.com/baksteenbrique

www.linkedin.com/company/baksteenbrique

Baksteen als speelveld

Architectuur als expressiemiddel.

Baksteen als speelveld

In dit nieuwe nummer van 'Bouwen met Baksteen' ontdekt u enkele recente uitvoeringen waarin creativiteit en durf samengaan om de projecten op hun hoogste niveau te brengen. Met hun volume, hun atypische metselverbanden of zelfs de combinatie van de twee, illustreren ze nog maar eens de ontelbare architecturale mogelijkheden die baksteen biedt.

Door zijn kleine, gemakkelijk te gebruiken formaat en zijn talrijke kleurnuances is baksteen voor de architecten echt een bouw materiaal dat zich gemakkelijk leent voor allerlei speelse toepassingen.

Showroom en kantoren voor een steenbakkerij

UAU collectiv en Architectengroep PSK

De groei van het bedrijf vroeg naar een performant gebouw waarin alle producten op een innovatieve wijze getoond konden worden. Zowel buiten als binnen wordt het hoofdkantoor met experimentele showroom een toonbeeld van de architecturale mogelijkheden van baksteen.

Concept

De gelijkvloerse bouwlaag heeft een U-vorm die zich opent naar de straatkant en zo transparantie symboliseert voor de bezoekers. Het bovenliggend niveau heeft de vorm van een parallellogram met een vide in het midden. Dit niveau van de showroom geeft de mogelijkheid om een rondgang rond de vide te organiseren. Bovenaan worden opnieuw administratieve diensten gehuisvest in een U-vorm die zich opent naar de bedrijfsterreinen. Door de drie schijven geschrant boven elkaar te positioneren lopen binnen- en buitenruimte als het ware in elkaar over.

Beleving

Beleving dient centraal te staan in het nieuwe gebouw. Beleving voor bezoekers maar zeker ook voor haar administratieve medewerkers. Dit resulteert naast een architecturale stapeling ook in een programmatische stapeling van verschillende functies.

Zo krijgt de binnendienst op het gelijkvloers een centrale plaats in de vorm van een open landschapskantoor.

De showroom op de eerste verdieping is gebaseerd op een museale route, maar daarnaast zijn er ook verschillende overlegmogelijkheden gecreëerd op basis van het type gesprek dat men wenst te voeren.

Op de bovenste verdieping is het merendeel van de kantoren ondergebracht en dit in een open sfeer met glazen wanden.

Naast het tactiele aspect van de baksteen wordt de beleving ook gestimuleerd door de digitale customer experience journey.

Baksteen

Het atrium werd volledig uitgevoerd in een innovatieve baksteen in een speciaal metselwerkverband. In de vide is er de verticale toepassing om de verwondering bij het omhoogkijken te versterken. Verder omvat het gebouw kunstige claustra's en zelfs steenstrips gelijmd op een grote glaspartij.

De eigenheid van het gebouw vertaalt zich in de innovatieve baksteenarchitectuur.

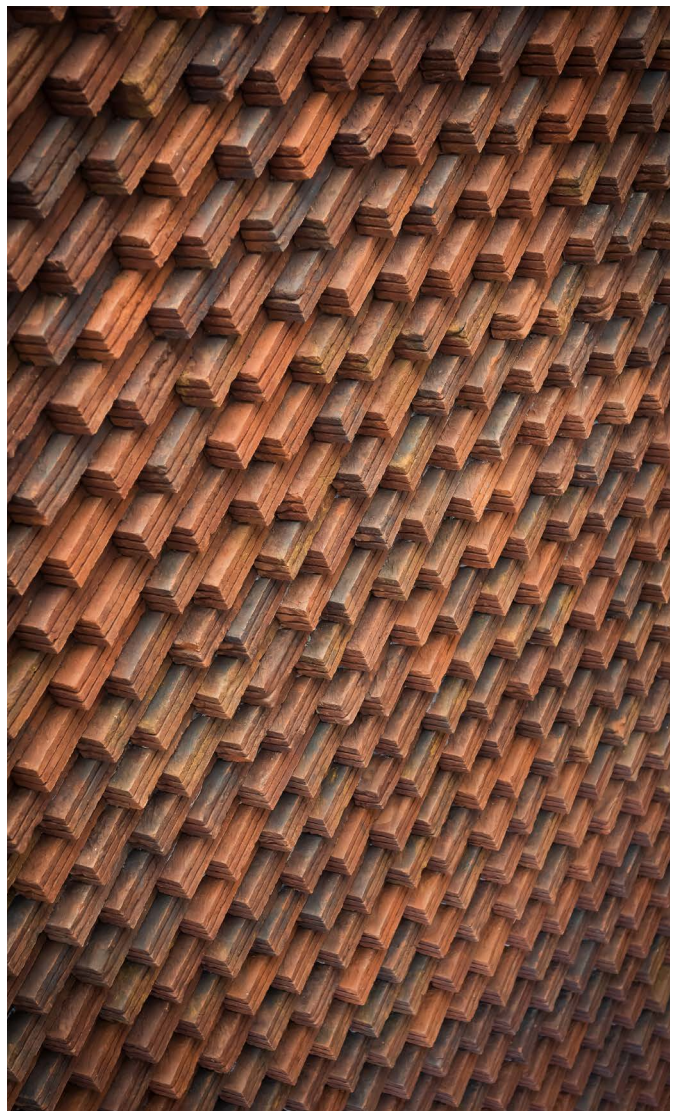
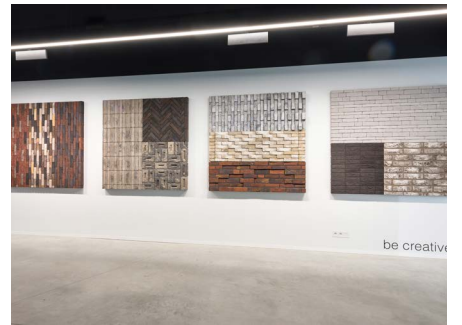
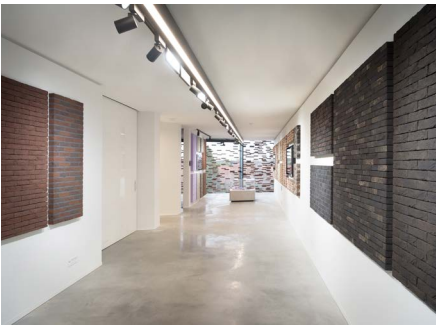
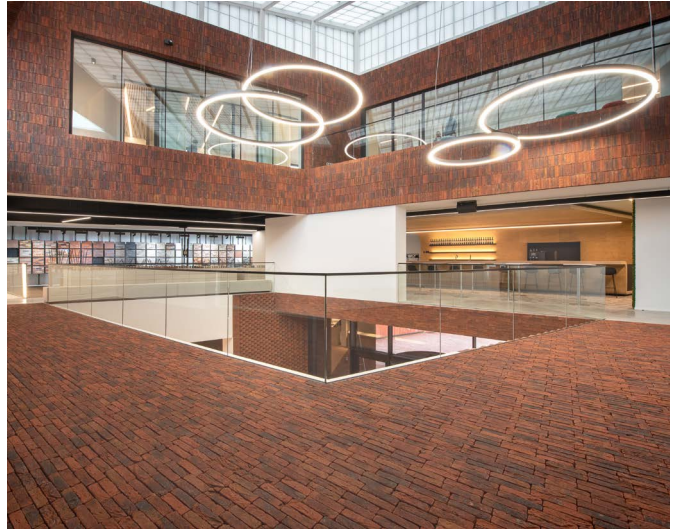
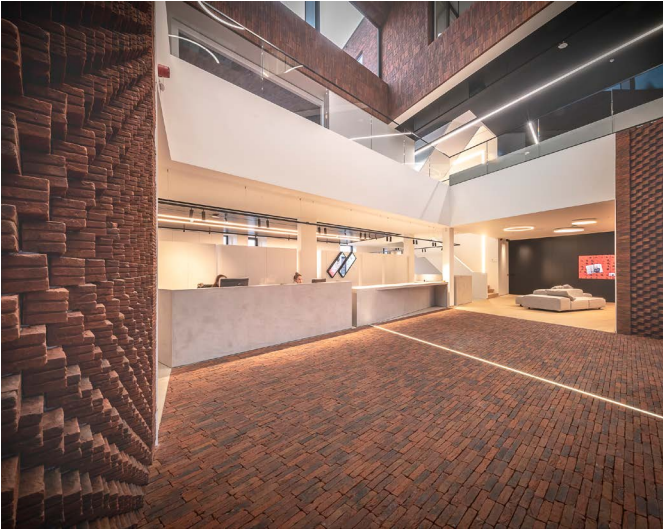
Met de onderkant van de overkragingen afgewerkt in steenstrips op isolatie wordt er aangetoond dat dit systeem zich ook leent tot nieuwbouw, en niet enkel tot renovatie. Daarnaast wordt ook een smaler gevelsteenformaat toegepast in de gebouwschil.

Het gebouw is het nieuwe visitekaartje van het bedrijf en de internationale uitstraling vertaalt zich ook in het interieurconcept. De bezoeker ontdekt in een museale route de baksteen als kunstobject en dit zowel in de echte als de virtuele realiteit.

www.uaucollectiv.com

www.architectengroeppsk.be

Plannen

ZAVO Zaventem Vrij Onderwijs

OSK-AR

foto: fabrikant

Dit gebouw werd ontworpen door OSK-AR architecten voor de middelbare technische school ZAVO in Zaventem. Door de nieuwe inplanting wordt de campussite - die reeds uit verschillende gebouwen bestond - omsloten. De nieuwbouw benadrukt een poorteffect door de overkraging boven de inkom.

Dit nieuwe element is het resultaat van een weloverwogen concept, waarin zowel de mogelijkheden als de beperkingen van de site goed benut werden.

Het grote aantal benodigde m² in tegenstelling tot de beperkte voetprint leidt tot een zeer compact gebouw. Daarnaast staat de inrichting van de ruimtes centraal in dit ontwerp. De werkplaatsen bevinden zich aan de noordelijk gelegen straatkant, vanwaar men door brede raampartijen zicht heeft op de activiteiten die er doorgaan. De klassen bevinden zich aan de kant van de zuidelijk georiënteerde speelplaats. De noodzaak aan een tweede vluchtweg is uitgewerkt in luifels/vluchtterrassen aan de zuidzijde die tegelijk dienst doen als zonwering. De zuidkant en noordkant zijn gescheiden door een lang atrium, welke bovenaan beglaasd is. Het daglicht kan tot diep

in het gebouw binnendringen. De structuur van het gebouw werd zo ontworpen dat het gemakkelijk een nieuwe functie kan krijgen of wijzigingen kan ondergaan.

Ook zeer belangrijk voor dit project waren de energiebesparende maatregelen: de inertie van het gebouw, het ventilatiesysteem en het lichtbeheer.

Dit project is het perfecte bewijs dat technische kwaliteit en esthetische aspecten goed kunnen samengaan. De architecten wilden het contrast tussen binnen (structuur in zichtbeton) en buiten benadrukken. De baksteengevel in Vlaams metselverband met dubbele strekken en koppen getuigt van een grote vindingrijkheid. Hier en daar springen er stenen uit het gevelvlak, wat meer reliëf geeft en waardoor de massieve vlakken van het metselwerk doorbroken worden.

Deze leeromgeving voor de scholieren vormt tegelijkertijd een speelveld voor de architecten!

www.osk-ar.be

foto: Michiel de Cleene

foto: Michiel de Cleene

foto: Michiel de Cleene

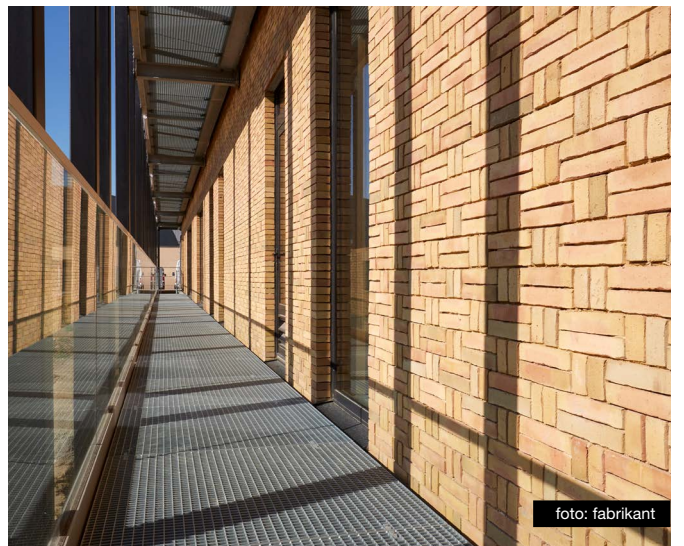

foto: fabrikant

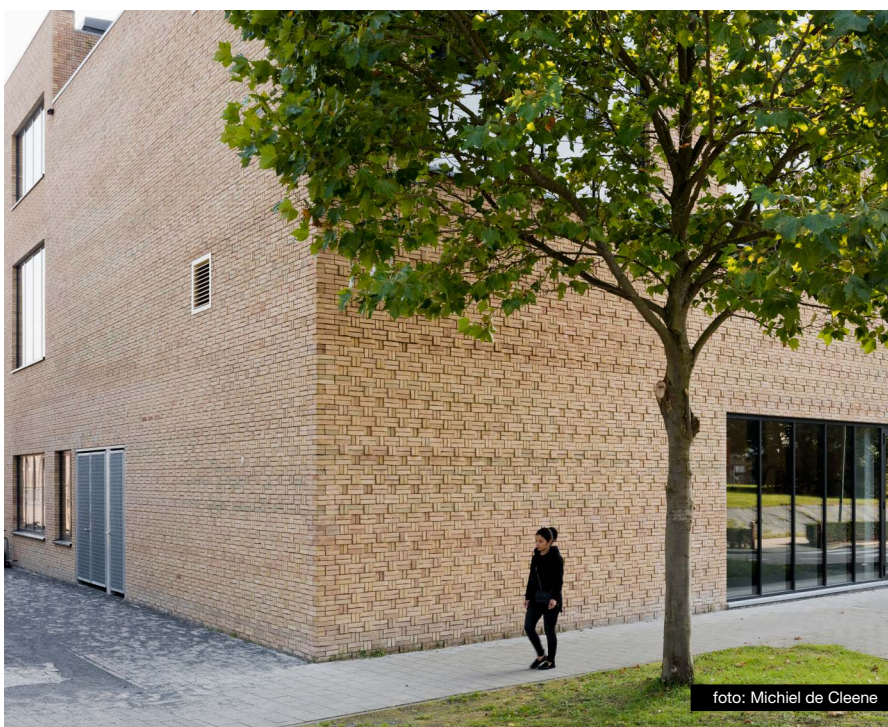

foto: Michiel de Cleene

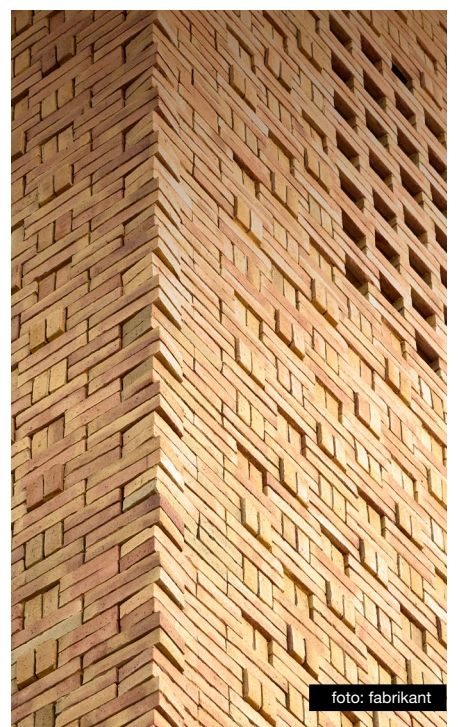

foto: fabrikant

Gebouw met zes sociale woningen in Tielt

WES

Een relatief eenvoudig programma vormt de basis voor dit bescheiden woonproject: het bouwen van zes sociale huurappartementen in Tielt. De verkavelingsvoorschriften zijn stringent: een kroonlijsthoogte tot 6,50 m, een maximale nokhoogte tot 11,5m en een dakhelling tussen 25° en 45°.

Binnen deze maximale bouwenveloppe wordt de toegang tot de bovenste 3 appartementen ontsloten via een buitentrap achteraan het gebouw, overdekt met een strakke stalen luifel. De 3 appartementen op het gelijkvloers zijn grondgebonden.

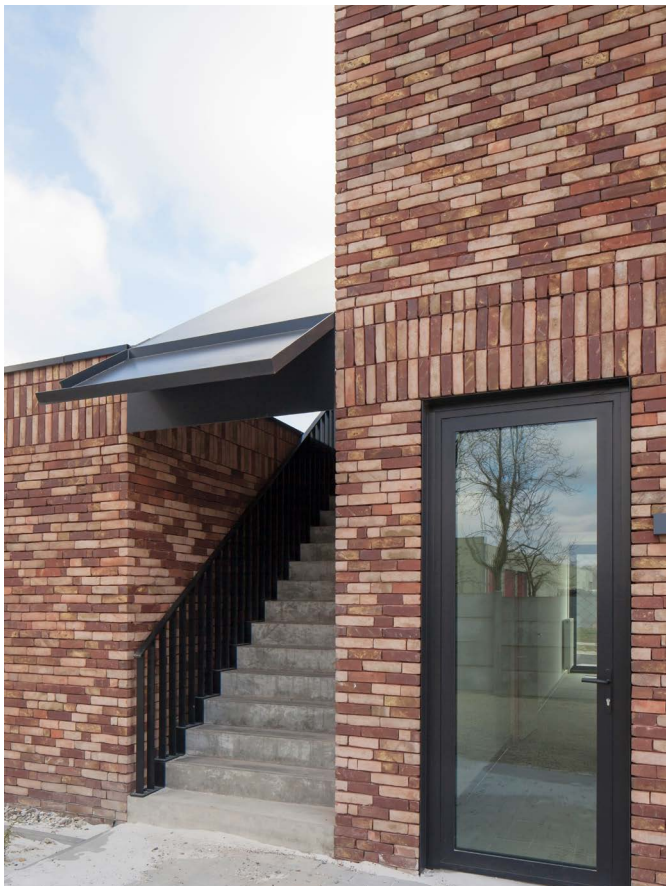
Deze uiterst compacte schakeling bood budgettaire ruimte voor een hoogwaardige materialisatie, waarbij de gevel naadloos overloopt in het zadeldak aan de hand van kleipannen die qua kleurnuance

accorderen met het gevelparement. Ingewerkte bakgoten maken de aansluiting tussen beide vlakken loepzuiver.

Langs de kant van de steenweg wordt de voorgevel getrappt teruggetrokken zodat zuidelijk georiënteerde terrassen gerealiseerd kunnen worden. Deze 'beweging' verleent het project zijn dynamiek en sculpturaal karakter.

Het stapelen van de verschillende bouwlagen wordt bovendien benadrukt aan de hand van de bakstenen rollaag die de verdiepingen van elkaar scheidt.

www.we-s.be

Basisschool Merlijn in Tongeren

LOW architecten

Most things look better when you put them in a circle. Dit was het uitgangspunt van LOW architecten bij het ontwerp van de nieuwe basisschool Merlijn in Tongeren. Het resultaat was een volumetrie die aansluit bij de beleving van het kind dat opgroeit van kleuter tot jongere.

Paviljoen in een park

De nieuwe basisschool Merlijn is gesitueerd op een groene site in Tongeren, gekarakteriseerd door de aanwezigheid van verschillende vrijstaande volumes. De school vormt zowel functioneel als vormelijk een belangrijke schakel met de bestaande collectieve voorzieningen eromheen (kinderopvang, academie, sportinfrastructuur, etc.). De centrale ligging speelt daarbij een sleutelrol alsook de ronde vorm die refereert naar een paviljoen in een park dat de buitenruimte organiseert, geleidt en vormgeeft zonder deze te privatiseren of in te nemen.

Van beschermd naar de wijde wereld

De specifieke volumetrie van het gebouw vertrekt volledig vanuit de ruimtelijke organisatie en beleving van het kind dat opgroeit van kleuter tot jongere. Twee fasen in het leven die een verschillende aanpak vragen.

Hoewel het schoolgebouw is opgevat als één geheel, onderscheidt men toch twee zones. In eerste instantie ontstaat een omarmde, omsloten, beschermende zone voor de kleuters omringd met de kleuterklassen.

Wanneer ze naar de lagere school gaan, komen ze in een formeler rechthoekig volume terecht dat wijst naar de wijde wereld die ze weldra zullen ontdekken.

De vormgeving doet de school versmelten met zijn omgeving. De vloeiende lage ring vormt het hart van de nieuwe groene campus, terwijl het volume van de lagere school met zijn twee bouwlagen aansluit bij de naastliggende bestaande bebouwing.

De buitengevels van het project zijn uitgevoerd in een lichtgrijze handvormsteen. Aan de binnenzijde is een witte strengperssteen gebruikt, die boven de deuren, in de gangen, omgekeerd is gemetst om daar te voldoen aan de akoestische eis.

De cirkelvormige gang is in feite buitenruimte: de gang is niet verwarmd, maar wel beschermd tegen weer en wind. Deze wand tussen binnen en buiten is opgevat als een buitengevel (draagmuur, isolatie en afwerking met strengperssteen). De 'afwerking' in gevelsteen heeft het voordeel dat de wand onderhoudsarm is. De gangen zijn bewust licht gematerialiseerd om zoveel mogelijk licht binnen te halen.

www.low-architecten.be

Verzekeringskantoor en appartement in Alveringem

SILO architectuuratelier

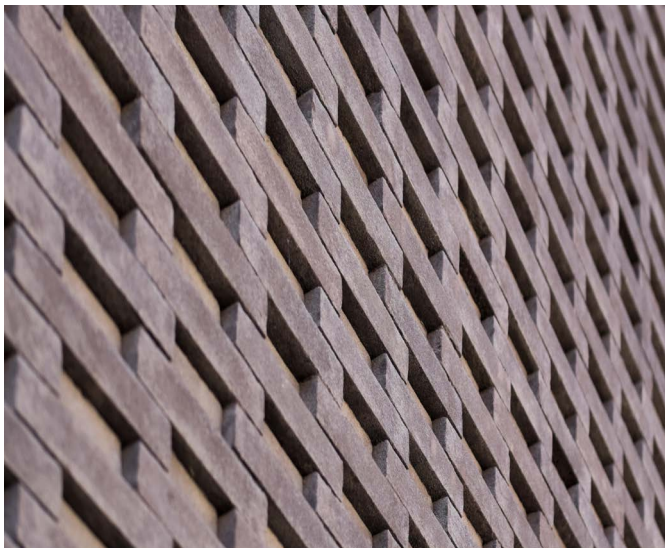
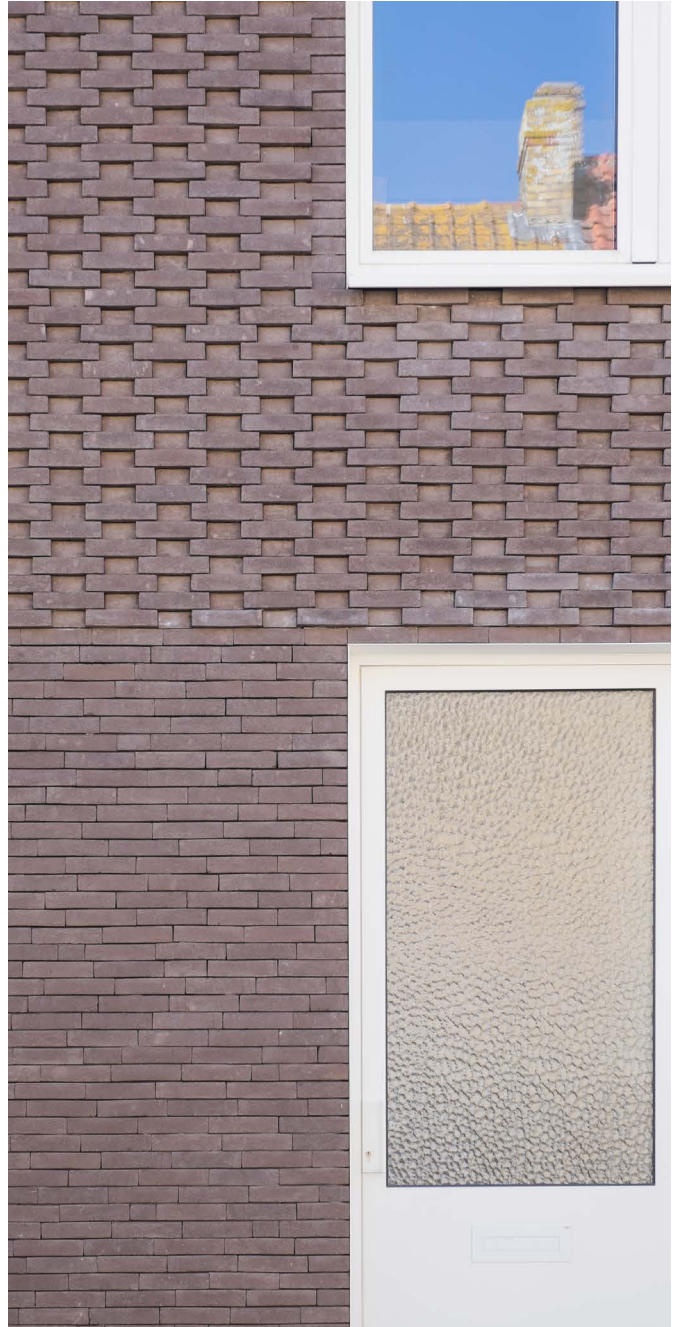
Hoe kon men van dit project langs een drukke verkeersas in Alveringem een karaktervol gebouw maken? SILO architectuuratelier heeft op soberheid gefocust maar ook op atypische bouwdetails om van deze nieuwe constructie een sterk element te maken in het dorp.

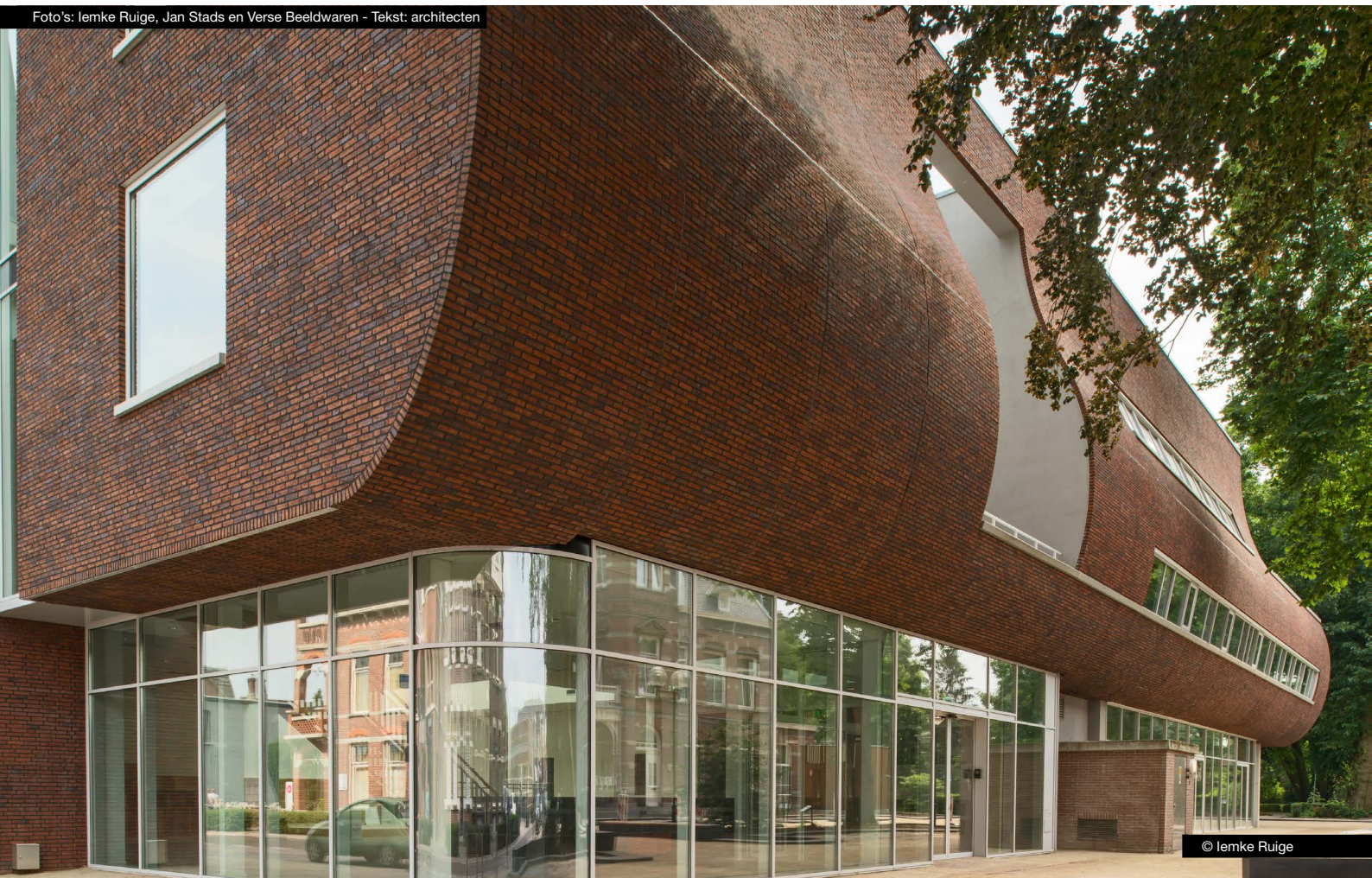
Met zijn typologie, het beperkt aantal materialen en de organisatie van de ruimtes past de nieuwbouw perfect in het straatbeeld. De benedenverdieping bestaat uit een verzekeringskantoor; de bovenverdieping herbergt een appartement met een terras dat op de achterkant uitgeeft.

Op het eerste zicht onderscheidt de gevel zich niet van de naburige gevels. Nochtans krijgt dit project een krachtige uitstraling dankzij de bouwkundige details. Het metselwerk van de bovenverdieping bestaat uit donkere bakstenen met dunne voegen en wordt uitgevoerd in een metselverband waarin inspringende gevelstenen werden aangebracht.

Kortom, in dit stadsgebouw gaan eenvoud en karakter hand in hand.

www.silo-architectuur.be

© lemke Ruige

Multifunctionele accommodatie (MFA) 'De Cammeleur' in Dongen (Nederland)

KdV architectuur

“Met de MFA streven we naar een bruisend sociaal-cultureel hart van Dongen, een plek waar ontmoeten, meedoen, ontwikkelen en verbinden centraal staan. Stichtingen, verenigingen, werkgroepen, ondernemers, maar ook individuele bezoekers van alle leeftijden, vinden hier een prettige ‘thuis’.”

De opgave behelst de realisatie van een nieuwe “huiskamer voor Dongen”. Een gebouw waar cultuur, ontmoeten en presenteren centraal staan. Een centrum als dit kan alleen worden gerealiseerd als er een bijzondere synergie ontstaat tussen de functies en de gebruikers in het gebouw. Het idee was dat het ontwerp een sfeer van openheid zou uitstralen, onder meer door grote glaspartijen en een groot atrium dat de belangrijke verkeersruimtes met elkaar verbindt.

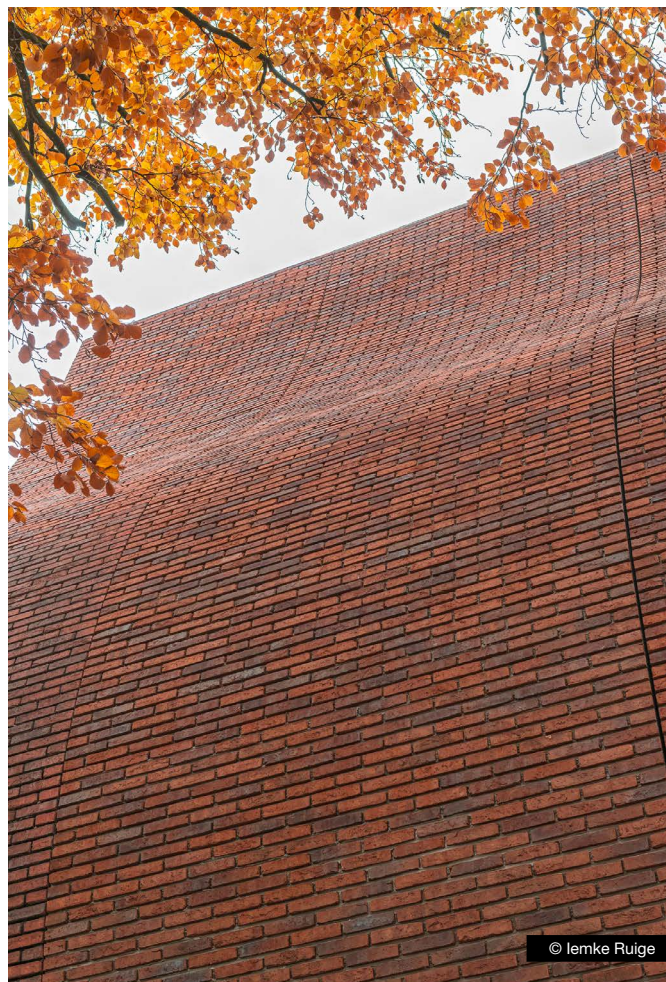
Fundamenteel uitgangspunt voor het ontwerp vormt het organiseren van ontmoetingen. Door zorgvuldige organisatie van ruimten en functies ten opzichte van elkaar worden ontmoetingen mogelijk en onmogelijk gemaakt. De drie hoofdclusters zijn allemaal gelegen rondom de centrale vide. Zowel verticaal als horizontaal vormt deze ontvangstruimte het verbindende element van de MFA. Nagenoeg alle hoofdfuncties en zalen hebben een directe relatie met één van de aanwezige vides in het gebouw. Via deze vides worden zichtlijnen

gecreëerd. De routes langs deze vides realiseren ook direct de fysieke verbinding tussen de zalen.

Voor dit ontwerp hebben de architecten zich laten inspireren door de bijzondere kwaliteiten van de plek. Het ontwerp vormt een synergie tussen de statige uitstraling van de bebouwing gelegen aan het historische lint en de groene ruimtelijke kwaliteit van het park met majestueuze bomen. Het samensmeden van deze twee werelden, lint en park, realiseren ze door alzijdig relatie tussen het MFA en het park vorm te geven in het gebouw.

De architecten maken onderscheid tussen een formele en meer informele zijde van het gebouw. Dit onderscheid is herkenbaar in de architectonische uitstraling van de verschillende bouwdelen. Voor de buikvormige gevel werden de 34 prefabelementen op maat ontwikkeld. De elementen bestaan uit stalen frame, grote EPS-isolatieplaten afgewerkt met keramische steenstrippen die één-voor-één op de elementen werden geplakt. Dankzij baksteen kunnen gewaagde, architecturale ideeën in de praktijk worden gebracht.

<https://kdvarchitectuur.nl>

Technische en normatieve actualiteit in 2019

Naar jaarlijkse gewoonte geven we ter gelegenheid van het eerste nummer van het jaar een overzicht van interessante actualiteit omtrent de technische thema's voor onze sector.

Proefmethode voor het bepalen van de vorstweerstand van bakstenen

De Europese proefmethode voor het bepalen van de vorstweerstand van bakstenen is een tiental jaren in ontwikkeling geweest en heeft het voorwerp uitgemaakt van meerdere verificaties en discussies (zie ook Bouwen Met Baksteen nr 157). Gezien diverse verificaties niet altijd even succesvol waren, heeft de proefmethode CEN/TS 772-22:2006 gedurende jaren de status van «technical specification» behouden. Na het laatste Europese ringonderzoek, dat had uitgewezen dat de methode nog onvoldoende op punt stond om in verschillende laboratoria hetzelfde resultaat te bekomen, werden een aantal technische aanpassingen doorgevoerd en is het Europese normeringsproces in een stroomversnelling gekomen: de beschrijving van de proefmethode in de CEN/TS 772-22:2006 is geëvolueerd tot de beschrijving in de Europese norm EN 772-22:2018. Deze laatste methode werd intussen door het Belgisch Bureau voor Normalisatie NBN gepubliceerd als Belgische norm NBN EN 772-22:2019 «Methods of test for masonry units - Part 22: Determination of freeze/thaw resistance of clay masonry units» met geldigheid vanaf 30-1-2019.

In de huidige situatie waarbij de vorstweerstand van bakstenen bepaald wordt op basis van de Belgische directe vorstproef NBN B 27-009/A2 in combinatie met de indirecte vorstproef NBN B 27-010 en waarbij de bakstenen verklaard worden als «zeer vorstbestand», bestaat er een betrouwbare situatie voor de sector voor stenen toegepast in klimatologische strenge omstandigheden. De Belgische proefmethode wordt immers als zeer geschikt beschouwd, gelet op de grote aandacht die besteed werd aan de opstelling ervan en gelet op de door de jaren heen aangetoonde overeenkomst tussen het werkelijk gedrag van de baksteen bij blootstelling aan vorst en het voorspelde gedrag in de proef.

De relevantie van deze proef wordt bijkomend bewezen doordat de fabrikanten haar ook gebruikt hebben als ondersteuning van hun productontwikkelingen wat geleid heeft tot de huidige kwaliteitsvolle producten waarbij haast geen schadegevallen in de praktijk gekend zijn.

Indien nu de bepaling en de verklaring van de vorstweerstand van bakstenen dient te gebeuren op basis van de Europese methode, is het de betrachting van onze sector om tot een even betrouwbare situatie te komen.

Echter roept de introductie van deze Europese methode als NBN EN 772-22:2019 «Methods of test for masonry units - Part 22:

Determination of freeze/thaw resistance of clay masonry units» heel wat vragen op aangezien er op vandaag onvoldoende kennis van de methode is om te kunnen besluiten dat deze in de toekomst dezelfde rol zal kunnen vervullen als de vertrouwde Belgische vorstproef zoals hierboven uiteengezet.

Enerzijds beschikken we niet over een Europees succesvol ringonderzoek waaruit blijkt dat de huidige versie van de methode zodanig op punt staat dat men in de verschillende beproevingslaboratoria hetzelfde resultaat verkrijgt. Anderzijds zijn er onvoldoende vergelijkende gegevens, die eveneens representatief zijn voor de Belgische productgamma's, gekend om uitspraken te doen over de relatie tussen de oude Belgische classificaties (normaal vorstbestand, zeer vorstbestand) en deze opgenomen in de huidige Europese proefmethode (F1, F2 en F2(80°C)). De nieuwe F2(80°C) classificatie werd ingevoerd om de geschiktheid van de bakstenen te beproeven voor een toepassing waarbij de stenen aan extreem hoge vochtbelastingen worden onderworpen zoals kademuren, geglazuurde producten, muren constant in contact met water, ...

We beschikken weliswaar over een vergelijkend prenormatief onderzoek tussen de Belgische methode en de CEN/TS 772-22:2006 (zie WTCB-dossier nr.3-2009) doch recente meetgegevens tonen aan dat de beide methodes moeilijk vergeleken kunnen worden omdat ze een totaal verschillend schadebeeld geven.

De Belgische methode bestaat erin om de bakstenen onder een bepaalde restdruk met gedemineraliseerd water te doordrenken en ze vervolgens te onderwerpen aan 20 vorst-dooicyclusen in een warmtegeïsoleerde bak met kwartsgranulaten (zandkist).

Bij de Europese methode wordt een «muurtje» gemetst van circa 20 stenen. Vervolgens wordt dit muurtje bevochtigd in water op kamertemperatuur gedurende 7 dagen of in water op 80°C gedurende 24u (afhankelijk van de beoogde classificatie). Vervolgens wordt het muurtje ingevroren tot -15°C en onderworpen aan 100 cycli vriezen en dooien van de buitenste 1 à 2 cm van het «muurtje». Bij deze proef ontstaan er vooral «spanningen» in de buitenste 2 cm van de steen.

Eveneens is er onvoldoende duidelijkheid omtrent de impact van de technische wijzigingen aan de Europese methode om tot de EN 772-22: 2018 te komen.

Verder worden we eveneens met volgende problemen geconfronteerd:

- de huidige Europese geharmoniseerde productnorm EN 771-1 verwijst niet expliciet naar de EN 772-22
- de toepassing van de in de EN 772-22 opgenomen «classificaties», namelijk F1(n), F2 en F2(80°C) is nog niet gedefinieerd in de huidige productnorm van de bakstenen EN 771-1 (met name voor welke toepassing is welke classificatie geldig).

Hoe moet het nu verder?

Nationaal

Na overleg binnen de sectorale organisatie in de schoot van BCCA werd beslist om in het kader van de vrijwillige certificatie een overgangstermijn te voorzien gedurende dewelke onze fabrikanten de verklaringen voor de vorstweerstand bepalen op basis van de vertrouwde Belgische methode en daarnaast de mogelijkheid hebben om hun productengamma te testen volgens de NBN EN 772-22: 2019 teneinde zo veel mogelijk vergelijkende gegevens verzamelen.

Eveneens binnen de sectorale organisatie voor de vrijwillige productcertificatie voor onze sector loopt er op dit ogenblik een ringonderzoek met de Belgische laboratoria.

Europees

De EN 771-1 dient aangepast met referentie naar de EN 772-22 en een duidelijke definitie van de in deze laatste opgenomen classificaties.

Besluit

In afwachting van de aanpassing van onze Europese geharmoniseerde productnorm voor bakstenen worden zo veel mogelijk vergelijkende gegevens verzameld. De verdere mogelijkheden voor het uitvoeren van een onderzoeksprogramma voor de sector worden op dit ogenblik onderzocht.

Stand van zaken herziening STS 22 Metselwerk

In 2017 kondigden we aan dat de herziening van de STS 22 «Metselwerk voor laagbouw» (in herziening sedert 2009) zou afgewerkt en gepubliceerd worden tegen de zomer 2017. Vandaag moeten we echter vaststellen dat deze nog steeds niet gepubliceerd werd. We hebben geen verder zicht op timing.

Deze STS 22 zal in verschillende delen verschijnen:

- STS 22-1: Metselwerk voor laagbouw - Materialen
- STS 22-2: Metselwerk voor laagbouw - Stabiliteit
- STS 22-3: Metselwerk voor laagbouw - Thermische eigenschappen, Akoestische isolatie, Brandweerstand en Luchtdichtheid
- STS 22-4: Metselwerk voor laagbouw - Algemene uitvoering van metselwerk

Stand van zaken TV Metselwerk

Sedert 2016 werd er bij WTCB een technische voorlichtingsnota «Metselwerk» uitgewerkt, die als doel heeft een praktische leidraad te zijn over alles omtrent de «uitvoering» van het metselwerk.

Publicatie hiervan wordt voorzien vermoedelijk eind 2019.

Overzicht van de huidige belangrijkste

productnormen en technische productspecificaties

Europese geharmoniseerde productnormen

- NBN EN 771-1:2011+A1:2015 Specification for masonry units - Part 1: Clay masonry units
- NBN EN 1344:2013/AC:2015 Clay pavers - Requirements and test methods

Belgische productnorm

- NBN B 23-004 Steenstrippen uit gebakken klei - Eigenschappen en prestatie-eisen

Belgische productspecificaties (basis voor nationaal vrijwillige productcertificaat)

- PTV 23-002: 2-2-2018 «Technische voorschriften voor gevelbakstenen»
- PTV 23-003: 2-2-2018 «Technische voorschriften voor bakstenen voor niet-decoratief metselwerk»
- PTV 910: 2-2-2018 «Technische voorschriften voor straatbakstenen»

Voor alle technische vragen kan U terecht via mail : vanloock@baksteen.be.

Gebruikte afkortingen

TS	Technical Specification
CEN	Comité Européen de Normalisation
STS	Spécifications Techniques - Technische Specificaties
TV	Technische Voorschriften
PTV	Prescriptions Techniques - Technische Voorschriften

Belgische dakpan- en baksteenfabrikanten

Bakstenen voor gewoon metselwerk:

V: volle baksteen voor gewoon metselwerk

P: geperforeerde baksteen voor gewoon metselwerk

L: geperforeerde baksteen met lichte scherf

Bakstenen voor gevelmetselwerk

S: strengpersgevelsteen ('machinale' gevelsteen)

H: handvorm en vormbakperssteen

A: andere soorten (traditionele en 'rustieke' gevelstenen zoals veldovensteen, baksteen op basis van leisteen, enz.)

Andere producten:

W: welfsels

D: dakpannen

O: straatklinkers

St: steenstrips

Voor details over het productiegamma van elke fabriek, kan men zich best rechtstreeks tot de bedrijven wenden.

Oost-Vlaanderen

- **Steenbakkerij HOVE bvba**
Lindendreef 101
9400 Ninove
Tel. (054) 33 26 67
Fax (054) 32 82 38
www.steenbakkerijhove.be
info@steenbakkerijhove.be
(V-H-A)
- **Steenfabriek VANDE MOORTELE nv**
Scheldekan 7
9700 Oudenaarde
Tel. (055) 33 55 66
Fax (055) 33 55 70
www.vandemoortel.be
info@vandemoortel.be
(H-O-St)
- **SVK nv**
Aerschotstraat 114,
9100 Sint-Niklaas
Tel. (03) 760 49 00
Fax (03) 777 47 84
www.svk.be
info@svk.be
(V-P-H-St)

West-Vlaanderen

- **Wienerberger nv - divisie KORTEMARK**
Hoogledestraat 92,
8610 Kortemark
Tel. (051) 57 57 00
Fax (051) 57 57 02
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(V-P-L-S-H)

• Wienerberger nv - divisie ZONNEBEKE

Ieperstraat 186
8980 Zonnebeke
Tel. (051) 78 80 60
Fax (051) 77 10 38
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(V-P-L-S)

• **DUMOULIN Bricks bvba**
Moorseelsesteenweg 239
8800 Roeselare
Tel. (056) 50 98 71
Fax (056) 50 41 92
www.dumoulinbricks.be
info@dumoulinbricks.be
(V-P-S)

• **WIENERBERGER nv**
Kapel ter Bede 121
8500 Kortrijk
Tel. (056) 24 96 35
Fax (056) 51 92 75
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(V-P-L-S-H-A-D-O-St)

Limburg

- **Smoked Bricks bvba**
Leemkuilstraat 12
3630 Maasmechelen
www.smokedbricks.com
info@smokedbricks.com
(H)
- **Steenfabriek Maasmechelen bvba**
Slakweidestraat 35
3630 Maasmechelen
Tel. (089) 30 50 42
www.vandersandengroup.be
info@vandersandengroup.be
(St)
- **Wienerberger nv - divisie LANAKEN**
2de Carabinierslaan 145
3620 Veldwezelt-Lanaken
Tel. (089) 71 51 38
Fax (089) 72 28 80
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(H)
- **NELISSEN Steenfabrieken nv**
Kiezelweg 458-460
3620 Lanaken (Kesselt)
Tel. (012) 45 10 26
Fax (012) 45 53 89
www.nelissen.be
info@nelissen.be
(H-St)
- **Wienerberger nv - divisie MAASEIK**
Venlosesteenweg 70
3680 Maaseik
Tel. (089) 56 40 38
Fax (089) 56 81 83
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(H-A)
- **Steenfabrieken VANDERSANDEN nv**
Riemstersteenweg 300
3740 Spouwen
Tel. (089) 51 01 40
Fax (089) 49 28 45
www.vandersandengroup.be
info@vandersandengroup.be
(H-O-St)
- **Steenfabrieken VANDERSANDEN nv**
Nijverheidslaan 11
3650 Lanklaar
Tel. (089) 79 02 50
Fax (089) 75 41 90
www.vandersandengroup.be
info@vandersandengroup.be
(H-O-St)

Antwerpen

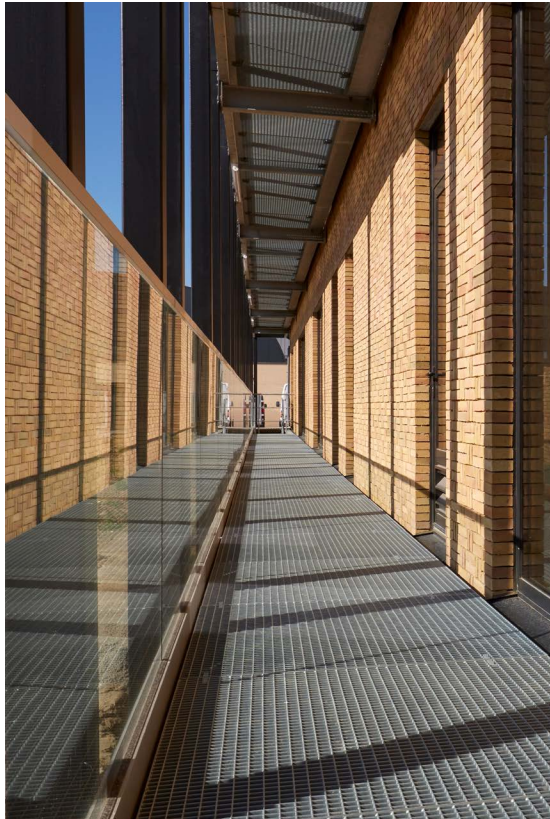
- **Wienerberger nv - divisie RUMST**
Nieuwstraat 44
2840 Rumst
Tel. (03) 880 15 20
Fax (03) 844 28 11
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(P-L)
- **Swenden**
Nieuwstraat 2
2840 Rumst
Tel. (03) 844 22 22
Fax (03) 844 38 02
- **DESTA nv**
Heerle 11
2322 Minderhout (Hoogstraten)
Tel. (03) 315 70 99
Fax (03) 315 81 48
www.desta.be
mail@desta.be
(S-O-St)
- **Steenbakkerij FLOREN nv**
Vaartkant Rechts 4
2960 St.-Lenaarts
Tel. (03) 313 81 98
Fax (03) 313 71 56
www.floren.be
info@floren.be
(V-S-St)
- **Wienerberger nv - divisie NOVA**
Steenbakkersdam 36
2340 Beerse
Tel. (014) 61 10 99
Fax (014) 61 04 32
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(P-L)
- **Wienerberger nv - divisie BEERSE**
Absheide 28
2340 Beerse
Tel. (014) 61 19 75
Fax (014) 61 22 33
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(H-St)

• Wienerberger nv - divisie QUIRIJNEN

Sint Jobbaan 58
2390 Westmalle
Tel. (03) 311 51 12
Fax (03) 311 62 56
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(V-P-L-S)

Henegouwen

- **Wienerberger nv - divisie PERUWELZ**
Rue de l'Europe, 11
7600 Péruwelz
Tel. (069) 77 97 10
Fax (069) 77 97 11
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(H)
- **Briqueterie de PLOEGSTEERT sa 'Barry'**
Grand route 533
7534 Barry
Tel. (069) 53 26 00
Fax (069) 53 26 09
www.ploegsteert.com
info@ploegsteert.com
(S-P-St)
- **Briqueterie de PLOEGSTEERT sa**
Touquetstraat 228
7782 Ploegsteert
Tel. (056) 56 56 56
Fax (056) 56 55 01
www.ploegsteert.com
info@ploegsteert.com
(P-L-W)

Pour recevoir cette revue en français,
contactez-nous au 02 511 25 81